

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Ivre Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Præbendis. Consilium CCLXXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

Ducatorum super fructibus dictæ parochialis Ecclesiæ solvenda per Opponentem, & successores ejus eandem parochialem pro tempore obtinentes, ut aperte & formaliter habent dictæ signaturæ verba, *Giga de pens. q. 51. n. 17. & q. 62. in princ.* summus Pontifex non voluerit Opponentem diutius gravare, quam quamdiu eandem Ecclesiam obtineret, & inde perciperet fructus, quæ specialiter pro hujus pensionis solutione obligati sunt; sic quod fructuum mentio, non pro demonstratione, unde solutio fieri possit, sed pro restrictione, & modificatione obligationis, & pensionis sit accipienda; ita enim sequitur hoc onus hujus pensionis eum, qui dictæ Ecclesiæ fructus perceperit. Et ob id curanda non est prædicta extensiva, ac productiva clausula, continens obligationis perpetuationem etiam in tempus, quo causa præstationis cessaret; quia per sedem Apostolicam approbata non est: imò per Impetrantem approbati non petita; cum illius nullam mentionem Impetrans fecerit in supplicatione sua, cui dicta nuda signaturæ subiecta est: prout conscientia & metu, quod illa rejiceretur tamquam illicita, & bonis moribus repugnans, illam dictæ supplicationi inferere ausus non fuit. Quæ quidem conscientia illicita, & non approbata pactionis (quæ ex caliditate Impetrantis, id non percipientem, nec intelligente Reo, qui homo simplicis ingenij est) causa fuit, cur Impetrans adversus Reum non sit prosequutus hujus pensionis solutionem post annum sexagesimum tertium, quo Reus desijt dictæ Ecclesiæ de Rameloz esse possessor, derelicta illa propter dictæ pensionis nimis grave onus; sed adversus Dominum Toussanum Pontanum in Ecclesia eadem successorem & fructuum perceptorem; ut etiam ex parte Rei, allegatum, & utcumque probatum est, & amplius in progressu causæ probabitur.

⁴ Sic ut evidenter verum sit, quod Impetrans non sit, aut fuerit in possessione percipiendi hanc pensionem à Reo ab eo tempore, quo Reus prædictam Ecclesiam dimisit, per hoc quod derelicta persona Rei, illam ceperit percipere, adversus Dominum Toussanum, & sic evidenter deprehendatur deposuisse animum possidendi, seu percipiendi adversus Reum. *l. 3. §. si quis nunciet l. 1. §. adipiscimur de acquir. vel amit. poss. & consequenter ratione aut respectu alicujus possessionis aut continuationis non debeat decerni adversus Reum provisionalis aliqua solutio. Atque ita in concursu tam multorum, & potissimum, quod reus auctoritate Apostolica non sit obligatus diutiusolvere pensionem quam dictam Ecclesiam obtinet, quodque in reservatione Apostolicâ expressè obligentur illius successores pro tempore eandem Ecclesiam obtinentes (quod accipiendum est tam vivo, quam mortuo Reo; quia successoris appellatio generalis est, & ad singularem etiam in vita refertur, *l. Fluminum §. adjuvitur de damno infecto*) & præterea quod dicta clausula productiva obligationis, non vestita coherentia vel accessione reservationis, seu auctoritatis Apostolicæ, sit illicita, existimamus satis liquere, quod petita nantizatio decerni non debeat, sed vel Reus simpliciter absolvi (quippe boni Iudicis est abrumperé litem, & impedire illius progressum, ubi comperit illum non profuturum*

Conf. Wamf. Tom I.

rum Actori, *l. Si duo patroni §. idem Iulianus scribit de iur. iur.*) vel saltem reiectâ petitione nantizationis decernendi ad expeditionem causæ procedendum esse.

De Prabendis.

S V M M A R I U M.

Pensionis solutio provisionalis.

1. c. Statutum §. cum verò De rescript. lib. 6. quando locum habeat.
2. Exceptiones quæ sint admittenda coram Executore.
3. Spiritus quando sit pensionis capax.

CONSILIUM CCLXXV.

EXCEPTIONES pro parte Domini Gualteri Calfers propositæ adversus executionem gratiæ Apostolicæ reservationis pensionis quatuor librarum Grossorum monetæ Flandriæ, super fructibus & emolumentis Ecclesiæ parochialis de Lophem Tornacensis Diocesis, factæ Hieronymo Classens hujus causæ Impetranti, nullâ ratione obstat possunt petitioni Impetrantis, seu executioni per Reverendum Dominum Abbatem S. Getrudis subexecutorem ceptæ; aut non saltem remorari promptam paratamque solutionem & nantizationem cessorum & petitorum terminorum: quia nulla proposita est, quæ inter eas connumeretur, quæ coram Executore, seu subexecutore literarum reservationis pensionis proponi possint. *Hier. Giga de pens. q. ult.*

Nam eo ordine, quo propositæ sunt, illas executiundo, non potest aliquid operari, quæ primo loco proposita est, quasi scilicet Actor Clericus Tornacensis diocesis non potuerit Reum ejusdem diocesis ex delegatione Apostolica in jus trahere, aut rescriptum præsentare coram Iudice alterius diocesis: quia quamvis hoc regulariter sit verum, cum Actor & Reus in eadem Diocesi, seu civitate habitant, & domicilium foveant, *c. Statutum §. cum verò nuntia Glof. verbi eiusdem civitatis De rescript. lib. 6.* non tamen obtinet, cum in diversis diocesis, seu civitatibus morantur, etiam si ex una diocesi originem trahant; ut in hac re identitatem faciat diocesis, non origo & nativitas, sed domicilium & habitatio: unde in proposito ait Philippus Francus, in d. §. cum verò nu. 12. in fine, illam esse propriam diocesis alicujus, in qua quis habet domicilium. Cum igitur Reus in diocesi Tornacensi, Actor in diocesi Leodiensi, habitent, nihil obstat potest monitioni executorie originis & nativitatis identitatis. Præterea dispositio juris Canonici, *d. cap. Statutum, circa causarum commissionem*, hoc vel illo loco faciendam vel non faciendam, obtinet in literis iustitiæ, vigore quarum quis ad iudicium evocatur, & minime in literis seu executionibus gratiarum Apostolicarum, *Ioan. Monach. in d. c. Statutum in princ. nu. 3.* in quibus cessat ratio, quæ militat in delegationibus ad causas ac lites: nam hæ cognitionem desiderant, ac sic frequentem partium comparitionem, in quo molestia & expensarum magnitudo propter locorum diversitatem, vel distantiam consistit. At literæ gratiarum executoriæ cognitionem nullam

zz 3

admit,

admittunt, sed tantum præceptum & mandatum; quod circa partium incommoditatem, tam ex alio ac diverso, imò etiam longinquo, quam eodem aut propinquo loco fieri potest. Atque ita aliquoties in Auditorio Rotæ Romanæ decifum & iudicatum fuit, *decif. 392. Nota quod si in forma, & decif. 365. in antiq. & in decif. Besigneti decif. 7. præfertim ubi mera executio sine ulla potestate cognoscendi, vel citandi mandata est, d. decif. 365. sub iurem vers. nec obstat;* & ubi citatio effectum monitionis, seu fidei faciendæ de partitione incidenter tantum emanat, *in clausula faciat auctoritate nostra pensiones prædictas.* Proinde cum in fine literarum gratiæ Apostolicæ in processu fulminato insertarum, nihil nisi prædictum mandatum executorium personis committatur in dignitate constitutis, ibidem nominatis, ac per eos subdelegandis, nihil est, cur ea ex parte de iurisdictione, seu potestate præfati Domini Subexecutoris dubitetur.

Secunda exceptio, quod per collusionem impetrata, & reservata sic hæc pensio, perinde remorari non debet nantizationem petitiæ pensionis: nam in executivis omnes exceptiones, quæ ex primo conspectu liquidissimæ non sunt, sed altiore indagine indigent, vel reiiciendæ sunt post solutionem seu nantizationem atque executionem factam, *l. fin. c. de edicto D. Nadr. tollen. vel ad delegantem remittendæ. c. De cetero De sent. & reind. l. Executorum c. De execut. rei iudic. Unde cum ex propositione collusionis evidenter aut apparenter non constet de collusionem, aut collusionis aliqua specie, non est permittenda Reo collusionis exceptio, sic informiter & sine specificatione modi, causæ, vel conjecturarum obiecta, *Gigas de pens. q. 42. in fine,* ad remorandum dictarum literarum executionem; non magis, quam non admittitur libellus generalis continens nullam obligationis causam, vel speciem seu medium concludendi, *Bart. & alij. in l. 1. D. De eden.**

Tertia exceptio magis primæ facie premere videtur: nam opiniones Doctorum, *Gigas de pens. q. 16.* magis in hoc inclinare videntur, illegitimè natos, & præsertim presbyterorum filios incapaces esse, non tantum iurium merè spiritualium, *c. Literas De fil. presbyt. c. r. eod. tit. lib. 6* sed etiam eorum, quæ spiritualium imaginem habent, & ex spiritualibus profluunt, *Gigas loco sup. cit.* Cæterum præfatus ista ponderando non urget: nam ex literis reservationis dictæ pensionis constat eum dicto Impetrante specialiter dispensatum esse, ut pensionis possit esse capax: fit enim ex dispensatione, ut licet quorumcumque beneficiorum, *c. 1. De fil. presbyt. lib. 6.* ita & multo magis pensionis capax efficiatur illegitimus, *Gomes. ad reg. Cancellar. de annat. præf. q. 19. in fine;* præsertim illius, quæ non in titulum, sed simpliciter super beneficiis Ecclesiasticis imponitur, cuius plerique volunt esse capacem illegitimum etiam non dispensatum. Neque hæc querendum est scrupulosius de dispensatione ad pensiones obtinendas; an scilicet specialiter oporteat ad eas esse dispensatum; an verbò dispensatus ad qualicumque beneficia sese invicem compatiens, censeatur etiam dispensatus ad pensiones, *Gigas de pension. q. 18. & 19.* Nam narratio illegitimitatis, conditionibus & qualita-

tibus illius expressis, scientiam S. D. Papæ reservanti superinducit. Iam verò hic se res habet, ut si Papa sciens aliquem esse illegitimum reserveret ei pensionem annuam, etiam si specialiter cum eo ad hoc non dispenseret, valeat reservatio, & licet retineri possit sic reservata pensio; quemadmodum & collatio beneficii facta indigno. quem Papa sciebat esse indignum, ipso iure valet; censeaturque Papa super tali inhabilitate dispensasse, *Glos. in c. Cum Ecclesiastica De except. Gigas q. 16. na. 12.* Tenor ergo literarum Apostolicarum processui fulminato inserarum, satis diluit vitium incapacitatis, quod ex defectu natalium Impetranti obstat videbatur. Et hæc secundum nostram sententiam, quam arbitramur esse iudicam.

De Præbendis.

SUMMARIUM.

Pensionis solutio provisionalis.

1. Provisio decerni non debet, quando causa instruita definitivè terminari potest.
2. Notarius publicus quando pro alio stipulari possit.
3. Ratihabitio debet fieri intra tempus, quo actus fieri potuit.
5. Pensio Ecclesiastica non est omni persona, sed beneficiis, & sequitur huius possessorem.
6. Pensionis solvenda promissio conditionalis est, si & cum reservata erit.
7. Pensionis promissio sine auctoritate superioris est illicita.
8. Obligatus sub conditione, solvens ante eventum conditionis repetit.
9. Alimenta provisionaliter decerni debent.
10. Pensio quando sit loco alimentorum.
11. Pensiones odiosa.
12. Pensionis natura non ex precedente promissio, nisi ex reservatione Papali expendenda.

CONSILIUM CCLXXVI.

MIRUM est, quod in hac causa, quæ iam ad exitum properat, & in qua utrimque facta est diligens discussio iuris, quod alter agendo, alter defendendo prætendit Procurator Magistri Servatii Nollens huius causæ Actoris contendat ad provisionalem, eamque reolubilem (in casum contrariæ sententiæ definitivæ) sententiam fiduciariæ solutionis; cum diu antea contenderit tum solus, tum etiam conjunctim cum Procuratore D. Petri Caverini huius causæ Opponentis, in causa concludendum ac ius quoad principale dicendum esse; in qua petitione audiri vel admitteri non debet: * nam instructa causâ, sic saltem ut in ea definitivè pronuntiari possit, non debet iudex ad provisionalem sententiam confugere, aut Reum nondum condemnatum subijcere necessitati sequestrandæ seu nantizandæ pecuniæ; potissimum cum huiusmodi nantizatio odiosa sit, & à juris regulis exorbitet, *l. 1. C. de probat. sequest. pec.* Et si quando id toleratur aut admittitur ex moribus, statutis, aut constitutionibus novis, est id tantum in huius exordio, cum ex parte Actoris causa liquida est, & defensio Rei illiquida, requirens altioram indaginem, ac longiorem moram; non etiam in fine, post, aut prope conclusionem causæ, *l. Dominus in fine & ibi Bart. De cau.*